СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

136. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 19-го ЛИПНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, JULY 19, 1986 No. 136. VOL. XCIII.

КАТОЛИЦЬКІ ЄПИСКОПИ ВІДБУЛИ ПЕРЕДСИНОДАЛЬНІ НАРАДИ

Саскатун, Саск. — Як інформує український католицький тижневик „Шлях", тут в днях 1-го і 2-го липня відбулися передсинодальні наради ієрархів Української Католицької Церкви.

З нагоди Конгресу Братства Українців Католиків в Канаді, що відбувався тут, приїхали всі Владики Української Католицької Церкви з Канади, ЗСА, Бразилії, Франції. Саме тоді в Канаді гостював Патріярх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський, який проводив нарадами.

Патріярха і Владик привітав Василь Філевич, як Епарх і господар. Митрополит Максим Германюк, ЧНІ, привітав усіх на терені Канадської Митрополії.

Головна тема нарад — це обговорення детального пляну відбуття релігійних торжеств в 1988 році для відмічення Тисячоліття Християнства в Україні. У наміченому пляні обговорено торжества в Римі та у всіх Епархіях поселення.

Окремою точкою нарад була справа видання літургійних книг, зокрема двомовні тексти українською і англійською мовами.

У програмі нарад о. архимандрит Віктор Поспишіль запрошений Владиками, виголосив реферат про постанови відносно ієрархії у новому кодексі канонічного права для Східніх Церков.

Опісля о. Йосафат Романюк, ЧСВВ, генеральний вікарій з Варшави, звітував про стан УКЦеркви у Польщі.

Крім того обговорено участь Церкви у Папському Синоді, що має відбутися в жовтні 1988 року у Ватикані. Головна тема Папського Синоду це: миряни в Церкві і у світі дванадцять літ по Ватиканському Соборі II.

В другому дні нарад о. д-р Роман Даниляк, канцлер Торонтонської Епархії, виголосив доповідь про святу тайну подружжя на основі літургічного требника.

Всі Владики щоденно спільно служили Божественні Літургії у Владичому соборі св. Юра та були гостями Владики В. Філевича.

Владик приймали також гостиною сестри-монахині зі Згромадження св. Йосифа. Треба підкреслити, що о. Рудольф Лужний, генеральний вікарій, дуже привітно старався допомогти Владикам, увічливо полагоджуючи організаційні справи нарад.

В Бостоні відзначать Тиждень Поневолених Націй

Бостон (О.Щудлюк). — Тут в четвер, 24-го липня ц.р., в год. 6:30 вечора, на площі Самюел Адамс Парк (коло Фюнеїл Голл) відбудеться маніфестація з відповідною програмою для відзначення Тижня Поневолених Націй. В часі програми буде відмічена недавня нуклеарна катастрофа в Чорнобилі.

Маніфестацію приготовляє Комітет Поневолених Націй, до якого входять представники від українців, литовців, лотишів, естонців, поляків, афганістанців, кубинців і в'єтнамців.

Губернатор Майкел С. Дукакіс та мейор Реймонд Л. Флин проголосили тиждень від 20-го до 26-го липня Тиждень Поневолених Націй в Массачусетс і Бостоні.

В. Щербицький і О. Ляшко також їздили до Чорнобиля

Київ. — Київська газета „Радянська Україна" помістила у числі з 3-го липня ц.р., інформацію агентства РАТАУ про те, що Володимир Щербицький, член Політбюра ЦК КПСС і перший секратар компартії України і член Політбюра ЦК компартії України та голова Ради Міністрів УССР Олександер Ляшко також відвідали район чорнобильської нуклеарної енергетичної станції і, як пише газета, „ряд населених пунктів Чорнобильського, Поліського, Іванківського і Бородянського районів Київської області".

„Радянська Україна" далі інформує, що в Чорнобилі відбулася розмова в урядовій комісії, яку очолює заступник голови Ради Міністрів СССР В.К.Гусєв, „на якій було обговорено хід здійснювальних тепер безпосередньо на станції і прилеглій території робіт, спрямованих на якнайшвидшу ліквідацію наслідків аварії".

Інформація РАТАУ так хитро сформульована, що вона створює враження, ніби все повертається до нормального життя, а В. Щербицький і супроводжуючі його особи мали навіть нагоду зустрічатися з „місцевими жителями, які повернулися сюси після проведеної санітарної обробки будинків і прилеглої місцевости". Там вони довідалися, що „жителі села забезпечені усім необхідним. У сільському магазині є товари повсякденного попиту, щодня завозяться свіжі продукти".

Правди, однак, заховати не можна, навіть у приявності самого В. Щербицького. Місцеві жителі розповіли йому, що „діти відпочивають у піонерському таборі на півдні республіки", у селі Черемошна, яке відвідала делеґація з Києва, „все гаразд"; ведуться польові роботи, „жителі дбають про нарощування молочної продуктивности, про будівництво житла для колгоспників, заготівлі кормів для худоби, підготовки техніки до наступного врожаю". Ніби життя пливе нормальним руслом і то під самим Чорнобилем.

В. Щербицький і О. Ляшко довідались на місці відвідин, що „ведуть роботи над ліквідацією наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Відзначалось, що робиться все можливе для прискорення робіт, але рішення про повернення в рідні місця жителів сіл тридцятикілометрової зони, включаючи Чорнобиль, буде прийнято після проведення всіх заходів, які гарантуватимуть людям повну безпеку".

В інформації РАТАУ нічого не говориться про те, що робітничі групи на чорнобильській нуклеарній станції працюють змінами, по дві години кожна, що робітники мусять надягати спеціяльні захоронюючі маски й вбрання, що відпочивають в ізольованих каютах корабля на річці Прип'ять, випосажених спеціяльними відчищуючими апаратами, що міністри автотранспорту УССР П.П. Волков, шляхбуду М.П. Шульгін і начальник „головрічфлоту" М.А.Славов (прізвища говорять самі за себе), збираються „відчищувати річкові шляхи", а також інші шляхи запилені нуклеарним пилом і що ситуація в Україні все ще залишається загрозливою для населення.

Тієї правди не скаже ані В.В. Щербицький, ані совєтське агентство РАТАУ, завданням якого є впроваджувати в блуд власних громадян і поширювати партійну й урядову пропаганду.

Р. Реґен обіцяв допомогу Пакістанові

Вашінґтон. — Сюди з офіційною візитою прибув прем'єр-міністер Пакістану Мохаммед Кан Юнейо. У розмові з високим гостем президент Роналд Реґен обіцяв, що З'єднані Стейти Америки допоможуть Пакістанові, бо, як заявив Президент, ЗСА завжди допомагають тим, хто виступає проти совєтської агресії.

„Нині Пакістан є мирною країною, яка сміливо протистоїть совєтській агресії і виступає проти окупації Афганістану", — сказав Р. Реґен, виступаючи в Білому Домі.

Президент сказав також, що Совєтський Союз постійно порушує суверенітет Пакістану і що З'єднані Стейти і далі будуть допомагати Пакістанові, який надав притулок трьом мільйонам афганських біженців.

За словами Президента, З'єднані Стейти нададуть Пакістанові економічну допомогу, а також допомогу в модернізації збройних сил пакістанської армії.

Виступаючи зі словом-відповіддю, прем'єр-міністер уникав відкритих обвинувачень на адресу Совєтського Союзу.

Минулого тижня Совєтський Союз попередив Пакістан, щоб він не приступав до створення нуклеарної зброї. На думку американських урядових чинників, це попередження має на меті залякати Пакістан, який надає допомогу афганському Опорові. Хоч З'єднані Стейти Америки і виступають проти того, щоб Пакістан та інші країни, які не мають нуклеарної зброї, дістали її, однак у Вашінґтоні совєтське попередження було сприйнято як шантаж.

Президент Р. Реґен підкреслив, що З'єднані Стейти і далі будуть допомагати Пакістанові досягнути мети, яку він поставив перед собою .

Р. Ніксон зустрівся з А. Добриніним

Москва. — В середу, 16-го липня, в одному з московських ресторанів відбулася двогодинна зустріч колишнього президента ЗСА Ричарда Ніксона з Анатолієм Добриніним, який протягом багатьох років був амбасадором СССР у Вашінґтоні. Як повідомив речник колишнього президента Джан Тейлор, розмова в основному заторкувала американсько-совєтські відносини.

Хоч поїздка Р. Ніксона до Москви носить приватний характер, колишній президент зустрічався з головою президії Верховної Ради СССР Андреєм Ґромиком, виступав в Інституті ЗСА і Канади Академії Наук СССР і розмовляв з директором цього інституту Георгієм Арбатовим.

За словами Тейлора, Ніксон зустрічався з совєтськими офіційними особами на їх прохання. Не відомо однак, чи прийме Ніксона генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов, але у п'ятницю, 18-го липня, Ніксон повинен був знову зустрітися з А. Добриніним.

Ніксон є єдиним американським президентом, який побував у Москві, куди він їздив у 1972 і 1974 роках.

Р. РЕҐЕН ВИСТУПИТЬ У СПРАВІ ПОЛІТИКИ АПАРТЕЇДУ У ПАР

Вашінґтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Роналд Реґен плянує виступити в наступному тижні з довшою інформацією, зглядно з'ясуванням політики його Адміністрації до подій в Південно-Африканській Республіці, а зокрема до стосованої там політики апартеїду урядом білої меншості проти чорної і мішаної більшости.

У Вашінґтоні не виключають, що в дні свого виступу, який ще буде окремо проголошений, Президент ЗСА найменує на становище амбасадора До Преторії Роберта Бравна, негритянського підприємця з Північної -Каролайни, прізвище якого вже принаймні тиждень часу не сходить зі сторінок преси. На наступний вівторок, 22-го липня, Р. Реґен зустрінеться з Бравном у своєму Овальному бюрі в Білому Домі, а після того виступить перед журналістами, акредитованими у Вашінґтоні. Його промову передаватимуть головні радіо і телевізійні станції, з метою донести становище Уряду ЗСА до проблем в ПАР, до якнайширших кіл американського народу.

Деякі консервативні законодавці і частина робітничих профспілок вже почали протестувати проти номінації Бравна на амбасадора, одні через його надто тенденційні, тобто однобічні симпатії до чорної більшости в Південній Африці, а другі за спосіб ведення його підприємства в якому профспілки не мають жадного голосу.

У своєму виступі президент Р. Реґен жадатиме відкладення голосування в Сенаті над справою поширення економічних санкцій проти ПАР, щоб тим самим дати можливість Урядові ЗСА іншими шляхами добитись відкликання вийняткового стану в тій країні і зміни конституції, яка забороняла б стосувати політику апартеїду. — кажуть політичні спостерігачі, які дуже часто втаємничені у позакулісові справи.

Плян президента Р.Реґена про зведення білих і чорних до одного круглого стола на переговори у справі ліквідації політики апартеїду, підтримали більшість европейських альянтів ЗСА, а зокрема Великобританія, Західня Німеччина, Італія, Скандинавські країни та інші. Одинока Франція випрацювала свій власний плян розв'язки проблем в Південній Африці, але це вже не перший раз, що Париж не погоджується з пропозиціями і плянами, що їх висуває Вашінґтон.

Політичні аналітики кажуть, що виступ Президента ЗСА публічно у справі політики апартеїду і номінація Р. Бравна на амбасадорське становище значно скріпить престиж Америки в очах світу і частинно знетралізує антиамериканську пропаганду, що її ведуть Москва, її спомагачі у вільному світі і ліві пацифісти у багатьох країнах світу, які все ідуть на „барикади" за чужі ідеї.

У СВІТІ

ПАЛЕСТИНСЬКІ СТУДЕНТИ влаштували в Єрусалимі протестні акції проти йорданського короля Гуссейна, який наказав закрити 25 бюр Палестинської Визвольної Організації на території Йорданії. Студенти палили портрети Гуссейна, йорданські прапори і домагалися, щоб Гуссейн відкликав своє зарядження про закриття бюр. Ізраїльська поліція, яка дала дозвіл на відбуття демонстрації, приглядалася збоку до демонстрантів, не втручаючись до відносно спокійного перебігу маніфестації.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена, приготовляючись до переговорів з СССР у справі редукції стратеґічної нуклеарної зброї і заборони атомового випробування під землею, розважає тепер також над третьою можливістю, а саме значного зменшення ракет з атомовими головками середнього засягу, розміщених обидвома мілітарними бльоками на Сході і Заході. Про цю справу натякає також совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов в листі надісланому президентові Р. Реґенові, прем'єр-міністрові Великобританії Марґарет Тачер й багатьом іншим лідерам західніх держав. Очевидно, програму переговорів ЗСА з СССР мусить затвердити Президент.

СУД ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОЇ Республіки відкинув апеляцію робітничих спілок, прихильних до чорних революціонерів, які домагалися судового рішення про те, що проголошений урядом білої меншості вийнятковий стан в країні є нелеґальним актом і порушує існуючу конституцію та права людини. Суд однак підтримав слушне домагання профспілок, що кожний чорний, якому прокуратура закидає порушення законів вийняткового стану, чи революційну активність, є управнений на адвоката, тобто оборонця його справи перед закидами.

САНДІНІСТСЬКИЙ ПРОКОМУНІСТИЧНИЙ уряд в Нікараґуа відкинув апель римо-католицьких єпископів, які вимагали від уряду дозволу на повернення до Нікараґуа єпископа Пабля Антоніа Веґи, який був видалений з країни у перших днях цього місяця . В листі опублікованому 15-го липня в органі сандіністів „Баррікада" уряд заявляє, що єпископ Веґа був видалений з країни за нелеґальну діяльність і його неспівмісні з настановою більшости погляди. Цей лист був фактично відповіддю сандіністів єпископатові у справі єпископа Веґи. Урядові особи в Манаґуа заявили однак, що уряд є готовий говорити з церковними чинниками про злагіднення відносин між державою і Церквою.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Зімбабве Роберт Муґабе продовжує критикувати З'єднані Стейти Америки і Великобританії за те, що вони відмовляються встановити, чи зглядно поширити економічні санкції проти уряду білої меншости в Південно-Африканській Республіці. Відповідаючи на запитання у парляменті, чому колишній президент ЗСА Джиммі Картер вийшов зі залі відзначення Незалежности, Америки, Муґабе признався, що Картер таким способом запротестував проти антиамериканського виступу офіційного представника Зімбабве і додав, що Адміністрація президента Роналда Реґена зажадала від Зімбабве перепрошення, натякаючи, що Конґрес ЗСА може припинити економічну допомогу для тієї країни. Тільки в цьому році Зімбабве отримала від ЗСА 20 міл. дол. допомоги.

ВІДБУЛИСЯ БАГАТОЛЮДНІ ПОХОРОНИ СВ. П. СЕН. ПАВЛА ЮЗИКА

Оттава (Михайло Боцюрків). — Вістка про смерть сенатора Павла Юзика, одного з найвизначніших канадсько-українських діячів, а рівночасно активного діяча Українського Народного Союзу, що був на пості заступника головного предсідника в роках 1970-74, а від того часу головним директором УНС для Канади, розійшлася блискавкою по цілій широкій українській громаді в обидвох країнах.

На похоронні відправи, що були призначені на неділю і понеділок, 13-го і 14-го липня 1986 року, з'їхалися сюди численно представники українського світу Канади і члени Головного Уряду УНС.

У похоронах взяли також участь представники канадського уряду, а це заступник прем'єр-міністра Доналд Мазанковскі, міністер багатокультурности Дейвид Кромбі, члени парляменту, сенатори, представники українських організацій і біля 500 осіб з канадської і української громади.

У неділю вечором, 13-го липня ц.р., відбулася екуменічна відправа, в якій брали участь священики Української Католицької і Православної Церков. До зібраних промовив проф. Богдан Боцюрків, близький приятель Покійного, який схарактеризував сен. Юзика як речника розсудку, поміркованости і зрозуміння поміж українцями в Канаді „Все своє життя, — сказав проф. Б. Боцюрків, — він проповідував і практикував принципи єдности, співпраці і взаємозрозуміння, раціональности, правопорядку та демократизму в нашому громадському і політичному житті. Такою свобідною, об'єднаною і демократичною хотів бачити Україну, батьківщину його батьків, якої ніколи не бачив".

Владики М. Германюк і І. Борецький під час відправ біля домовини в катедрі Нотр Дейм.
(фота: ред. М. Боцюрків, „Український Тижневик")

Сен. П. Юзик народжений у родині українських піонерів із Саскачевану у 1913 році був покликаний на сенатора в 1963 році, коли уряд Канади очолював консерватист і приятель українців Джан Діфенбейкер.

Тому похоронні відправи в понеділок, 14-го липня ц.р. відбулися в катедрі Нотр Дейм, що міститься у тіні канадського парляменту, де Покійний з таким відданням працював впродовж 23 років. Понад 500 осіб зібралося вранці у катедрі на Службі Божій, що її провадив Митрополит Максим Германюк в сослуженні Єпископа Торонтонської Дієцезії Ізидора Борецького і о. Володимира Шевчука, пароха церкви в Оттаві.

Почесну стійку біля домовини тримали представники уряду із заступником прем'єра у проводі. В церкві у перших рядах засіли, крім численної родини, представники українських організацій з Канади і ЗСА.

Від Українського Народного Союзу були присутні члени Головного Уряду: головний предсідник д-р Іван Флис, заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, головний секретар Володимир Сохан головний касир Уляна Дячук і член Контрольної Комісії Іван Геврик, крайовий братський організатор Степан Гавриш і головні радні Леонід Філь і Текля Мороз.

В часі похоронних відправ Митрополит Германюк, близький приятель Покійного, у своєму прощальному слові високо оцінив заслуги сенатора Юзика, називаючи його „великою людиною", з глибокими переконаннями. До поминальної Служби Божої співав хор церкви св. Івана Хрестителя з Оттави, а члени Українського Пласту в одностроях взяли участь із своїми прапорами, стоячи в лавах біля домовини.

Відтак похоронний похід переїхав попри будинок парляменту, де віддано сенаторові останній салют. Члени почесної сторожі, представники Кінної поліції віддали йому перед головним будинком парляменту почесть враз із представниками канадського уряду.

Довга кавалькада авт, що тягнулася через вулиці Оттави в супроводі членів поліційних відділів проїздила біля спущених до половини машту канадських прапорів, які віддавали останній салют Покійному.

Після коротких похоронних відправ на кладовищі Пайнкрест, біля 200 осіб повернулося до приміщень парляменту, де відбулися поминки, у залі прикраше-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ЛОРЕНС МАЛЛОЙ, який був керівником ракет для полетів міжпростірних кораблів, зрезиґнував. Виявляється, що Маллой був тою особою, яка робила остаточне рішення щодо вилету міжпростірного корабля. Вдова пілота „Челленджера" Майкла Смита у судовій скарзі безпосередньо обвинуватила Маллоя за його недбальство.

П'ЯТЬ АКТИВІСТІВ Демократичної партії оголосили на пресовій конференції у Крайовому клюбі преси, що вони зформували організацію під назвою „Лі Аякокку — на президента!" Член леґіслятури стейту Мишиґен Ричард Фіцпатрик, який очолив цю організацію, заявив, що президент автомобільного концерну Крайслер, Лі Аякокка, є якраз тою людиною, яка потрібна Америці. Ми знаємо, що містер Аякокка не має наміру висувати свою кандидатуру в Білий Дім у виборах 1988 року. Але ми проведемо крайову кампанію зі збиранням підписів і телевізійними рекламами, щоб переконати його змінити своє рішення", — сказав Р. Фіцпатрик. Інший член організації Терренс О'Коннел, повідомив репортерів, що коли Аякокка дізнався про створення організації, то попросив її засновників не тратити даремно зусиль. „Ми докажемо йому, що він повинен висунути свою кандидатуру, і якщо висуне, то переможе у виборах", — сказав Т. О'Коннел.

БІЛИЙ ДІМ І ДЕРЖАВНИЙ департамент осудили сенатора Джессі Гелмса за його різку характеристику поведінки амбасадора ЗСА у Сантіяго Гаррі Барнса. Сен. Дж. Гелмс під час візити в Чіле критикував американського амбасадора за те, що той був присутній на похороні чілійського юнака, бо цей похорон був, як твердив Гелмс, „комуністичною демонстрацією". В інтерв'ю для чілійської телевізії Гелмс сказав, що якби президент Реґен був у Чіле, то він відіслав би цього амбасадора додому. Білий Дім відгукнувся на слова Гелмса заявою про свою підтримку амбасадора Барнса. „Амбасадор Барнс проводить у Чіле політику Президента. Метою цієї політики є підтримка руху Чіле до демократизації", — сказав один з пресових секретарів Білого Дому Елвард Дереджан.

СПЕЦІЯЛІСТИ У СПРАВАХ безпеки ЗСА і Ізраїля прийшли до висновку, що хоч Муаммар Каддафі і Гафез Ассад припинили явну підтримку терористів, і Лівія, і Сирія досі крізь пальці дивляться на діяльність палестинців, які не відмовилися від проведення диверсійних акцій у літаках і на летовищах. У зв'язку з цим практично всі американські летунські компанії вживають заходів для зміцнення безпеки. Багато з них запрошують ізраїльських спеціялістів, які користуються заслуженою репутацією в усьом світі.

ЛІТАКОНОСЕЦЬ „АМЕРИКА" припинив полети своїх літаків над затокою Сідра і поплив на північ, у сицилійський порт Катанія. „Америка" пробуде в Катанії біля тижня , а потім повернеться в район патрулювання, де перебуває також літаконосець „Форрестол". Лівійський диктатор Муаммар Каддафі назвав відхід літаконосця перемогою, зв'язавши її з лівійськими маневрами в затоці. Речники Пентаґону заявили, що ці події не зв'язані між собою і „Америка", повернувшись в затоку Сідра, відновить полети літаків над районом, що його Каддафі оголосив внутрішніми водами. Пентаґон вважає, що налет американських літаків на Лівію настільки охолодив запал Каддафі, що незабаром можна буде залишити в Середземному морі лише одну літаконосну групу.

АЛЬМАНАХ НА 1987 РІК

Уже почалася підготова Альманаха УНС на 1987 рік. Редакція прийматиме матеріяли в українській і англійській мовах до 21-го липня 1986 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Японія перед реформами

Японія перевела у себе те саме „господарське чудо" після розгрому у Другій світовій війні, що й Німеччина. Разом із Німеччиною болюче зазнала на собі політичну наївність і короткозорість Френкліна Д. Рузвелта, який погодився на пропозицію Сталіна, щоб Німеччину поділити „аби ніколи не стала загрозою для світу", і погодився на окупування Москвою двох найбібільш на північ висунених японських островів, що їх держить дотепер. І разом з Німеччиною Японія, ворог Америки у Другій світовій війні, стала близьким союзником Америки.

Геніяльний полководець, ген. Даґлес МекАртур продиктував Японії нову конституцію, за якою збережено монархію, але японський монарх позбавлений авреолі святця і має тільки репрезентаційні функції. У цій конституції заборонено Японії мати більші збройні сили, як тільки для зберігання внутрішньої безпеки. На цю клявзулю покликаються всі японські керівні чинники, відкидаючи вимогу Америки, щоби Японія призначувала на військовий бюджет більший відсоток і щоби вона перейняла на себе місію оборони Тихого океану проти совєтської імперіялістичної експансії.

Зате метнулись японці до відбудування своєї, війною поруйнованої економіки і досягли в цій ділянці подивугідних вислідів. Японський робітник дешевий, працює шість днів у тижні та ще й відкладає „набік" більше, аніж це робить куди краще винагороджуваний робітник американський. Японія створила такий могутній промисел, що почала заливати чужинецькі країни, особливо Америку, своїми виробами. Американський Конґрес раз-у-раз поручав накласти на японський імпорт дуже високі мита та взагалі перейти із системи вільної торговлі у вільному суперництві на систему протекціоналізму. Реґен принципово тому противиться, як звеличник вільної торгівлі. Але Японія у цьому експортовому розмахові здобула понад 60 більйонів надвишки у торговельному балянсі, коли Америка має мультибільйоновий дефіцит. Така ситуація довела до того, що не тільки в Америці залунали голоси щодо законного обмеження японського імпорту. Прем'єр Японії Ясуґіро Накасоне не хоче допустити до цього, щоб ця країна опинилась в міжнародній політичній ізоляції, тому він впливає на рідних продуцентів, аби вони добровільно обмежили експорт, а зате просували свій товар на внутрішній ринок.

Дня 6-го липня ц.р. відбулися у Японії парляментарні вибори із величавою виграю Ліберально-демократичної (насправді правої партії 68-річного прем'єра Ясуґіро Накасане. Його партія дістала понад 270 мандатів, чим здобула безоглядну більшість у 512-членному парляменті. До виборів ставало 10 партій. Соціялістична партія втратила 19 мандатів і залишались із 68 мандатами; комуністи зазнали повного розгрому, бо здобули всього 14 посольських мандатів, решта розбилась на менші партійні групи.

Перемога прем'єра Накасоне потвердила його особисту велику популярність та атракційність його економічних плянів. Ці пляни виявляють велику відвагу цього японського прем'єра, бо в широких колах японського суспільства великі успіхи рідного експорту були своєрідною гордістю японців. Накасоне поручає японцям у більшій мірі зацікавитися всіми тими товарами, які могли б знайти рідного покупця. Це нелегка справа і тільки Накасоне з своєю популярністю і авторитетом міг дозволити собі на критикування величезного рідного експорту і короткозорих безскрупульних фабрикантів-продуцентів, які легковажили собі реальну загрозу, що всі країни з дефіцитом торговельного балянсу здвигнуть імпортові бар'єри. Ясуґіро Накасоне ідеологічно й особисто близький Роналдові Реґенові. Він розуміє загрозу від совєтської експансії на Тихому океані і схиляється до відбудови японської морської і летунської збройної сили — без формального порушення конституції.

Тому „Тайм" й інші поважні часописи у світі заговорили про „нову еру" в історії Японії. Накасоне — зручний тактик. Що не брати виключно на свій рахунок заплановані реформи він покликав до життя окрему комісію для справ економіки. А що економіка найтісніше пов'язана з виразною політикою запляновані реформи цим японським прем'єром йдуть стовідсотково по лінії політики, яку заплянував Ричард Ніксон: „вісь" Вашінґтон-Пекін-Токіо. Накасоне знає і розуміє це дуже добре, що коли йдеться про відзискання від СССР загарбаних островів, то це може статися тільки у тісній співпраці а Америкою і цілим вільним світом.

Володимир Барагура

РЕФЛЕКСІЇ ПІСЛЯ СВЯТКУВАНЬ 100-РІЧЧЯ СТАТУЇ СВОБОДИ

Багатолюдні, кольористі і гомінкі святкування сторіччя Статуї Свободи після її основного відреставрування, яке тривало два роки — за нами. Ці кільkаденні святкування з багатющою програмою збуджують деякі рефлексії. Треба подивляти жертвенність, відданість, посвяту, організованість, наполегливість американського громадянства, зокрема нюйоркчан, на яких ляг головний тягар підготови і переведення цієї імпозантної імпрези.

Учасники цієї події, які прибули з усіх усюдів ЗСА і закордону, місцеві громадяни, адміністраційні чинники, служба безпеки, преса, радіо, телевізійні репортери й коментатори висказувалися про неї весь час найбільш похвальними словами — „прекрасно", „незрівняно", „неперевершено", „чудово", „знаменито", „досконало", „фантастично", „розкішно", „феноменально", „казково". Такі суперлятивні окреслення можна було почути між кількамільйоновою юрбою глядачів, що облягла „Беттери Парк", заповнила 800-тисячною масою зелений концертовий майдан у „Сентрал Парку", чи з'явилася, хоч менше чисельно, на арені „Єнкі Стедіюм" в „Медов Парк" коло „Іст Ратерфорду" на прикінцевій прощальній імпрезі. Такі самі слова признання мали й ті, що в затишку власного помешкання зорили за подіями на екранах телевізорів.

Як звичайно, були й невдоволені та нарікайли, які робили закиди, мовляв, імпреза закоштовна та просякнута „комерціялізмом" із занедбанням духової сторінки цієї історичної події.

Імпозантно виглядала рев'ю-дефіляда американських і чужинецьких суден всякої величини й різного типу, роду та вигляду — від воєнних кораблів-велетнів, літаконосців, люксусових пасажирських пароплавів до моторівок, вітрильників та невеличких веслярських човнів. Ця фльотилія, що густо вкрила нюйоркський причал притягла увагу глядачів, які оплескували її, вітали радісними вигуками та мали нагоду вийти на чардаки, оглянути споруди, зустрітися з залогою.

Неменше імпозантне враження робила відновлена, відчищена й яскраво освітлена променями сонця та різнокольоровими прожекторами статуя Дами Свободи, яка була в центрі святкувань.

Програма церемонії відслонення статуї президентом Р. Реґеном і відкриття імпрези робили мішане враження. Тільки деякі точки програми були на рівні, більшість не задовольняла. Виступи найвищих достойників до звичайних промовців були трафаретні, нецікаві. Бесідники повторялися, вживаючи цих самих фраз і окреслень, як „свобода", „воля", „рівність", „братерськість", „права людини", „можливість свобідної думки й дії в межах закону", „однакові шанси для всіх у змаганні до здійснення мрій і досягнення щастя". Підкреслювано теж розбудження і підсилення почуття патріотизму. Ці фрази й окреслення в безконечність повторяли теж телевізійні репортери й коментатори.

Критичний слухач міг різно сприймати й розцінювати ці вислови: або промовці через необізнаність і непоінформованість про дійсний стан світових проблем говорили щиро й самі вірили в те що говорять; або були нещирі й думали одне, а говорили інше проти власного переконання; або це було пустослів'я, розраховане на наївність публіки, за яким не було конкретного змісту, а промовці кидали словами мов жонґлери м'ячиками.

Такі думки приходили зокрема українським учасникам імпрези. Не зважаючи на відновлення, відполірування й яскраво освітлене обличчя Достойної Дами Свободи.. український глядач бачив на ньому кілька темних цяток, яких не можна було змити й які залишаться назавжди. Це — не так давня „Оперейшен Кілгол", яку після закінчення Другої світової війни підписали з Сталіном лідери Західнього світу, віддаючи на поталу большевикам кілька мільйонів совєтських громадян. Це — недавно виданий американським Урядом у руки совєтів український моряк Мирослав Медвідь, який просив азилю в країні свободи й Золотих воріт, що їх стереже Статуя Ювілятки. Це — видання Ізраїлеві Івана Дем'янюка. Це промовчування факту, що під російсько-большевицькою окупацією страждає кількадесят мільйонів українців, литовців, латишів, естонців, білорусів та багатьох інших народів Східньої Европи й Азії.

Це — переслідування втікачів перед російсько-совєтською опресією, знеславлюванням їх закидами коляборації з нацистами й виконуванням воєнних злочинів, яких вони не допустилися.

Американський автор Стівен Ф. Коген у вступі п.н. "The Stalin Question since Stalin" до книжки "An End of Silence" (Norton & Co. New York - London 1982" пише: „Злочини Сталіна були безмежні. Сталінська політика спричинила совєтський голокост, починаючи від примусової колективізації в 1929-1934 рр. до безоглядної системи масового терору совєтськими органа-

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про завмираючу породу людей

Постійно читаємо і чуємо про різні вигибаючі роди звірів, рослин а то і племен. Цілий світ клопочеться тим, щоб їх задержати і в ім'я людства допомогти їм розвиватися.

Ми усі тепер спрямовані на охорону природи, довкілля, всього того, що його теперішнє життя безповоротно нищить.

Творяться заповідники, збирають фонди, видають закони, якими карають за неувагу чи нищення „рідкісних створінь", піклуються ними уважно.

Чому саме тепер насунулися нам думки про всі ці вимираючі роди створених Богом створінь?

Причину до таких наших роздумувань, як завжди дали останні події тижня, тим разом в українській спільноті. Ми напевно не були єдині, що читаючи великі сумні оповістки в нашій пресі, і це дві в одному тижні, про відхід визначних провідних одиниць у нашому політичному і громадському житті, поставили собі питання: „А хто прийде на їхнє місце? А хто буде наступний?"

Немає ніякого сумніву, що раз-у-раз з нашої спільноти у вільному світі відходять у „кращий світ" важливі передові одиниці, бо таке є право природи. Однак хоча завжди переконуємо, що кожну людину можна заступити іншою, зі сумом доводиться ствердити, що рід провідників українського громадського і політичного життя таки вимирає і немає ніякого охоронного засобу, щоб його дальше вдержати і продовжувати.

З кожним роком менше серед нас є відомих чільних осіб, які мали б повагу і признання серед широких кіл, які б могли своєю особовістю, своєю відданістю українській справі захопити, потягнути за собою, збудити з байдужности так характеристичної тепер у нашому довкіллі.

Багато причин склалося на те, що справжні провідники стають у нас рідкісним явищем і цих причин вже нам не завернути. Хтось може ставити арґумент, що тепер „інші часи" що такого роду провідників, яких ми мали раніше, нам зовсім нині непотрібно у нашій спільноті.

А все ж ніхто хіба не може оспорювати потреби в кожній спільноті на сильні індивідуальності, які можуть бути прикладом для інших і потягнути за собою маси.

Сьогодні роздумуючи над якістю нашої громади, завважуємо, що є ще сильні індивідуальності, але здебільшого вони проявляють себе в індустрії, в техніці, промислі чи іншій ділянці загального життя, яка потрібна однаково цілому людству і в якій недоконче треба виявляти своє походження чи національність.

Але коли слідкуємо за життям нашої української громади, за її розпорошенням на десятки відламків, за її непевністю, браком одного напряму у різних важливих тепер загальних акціях, тоді бачимо, як вона доконче потребує одиниць із провідницькими ціхами. Таких ми мали в нашій історії подостатком — тепер це лиш завмираюча порода людей.

І тому, коли ті нечисленні одні за одним, що ще були біля нас, відходять — насувається нам порівняння із довкіллям природи, на вигибання якої звертають сьогодні пильну увагу. Хотілося б створити і для людей якийсь „заповідник", в якому можна б продовжувати плекати цей рідкісний, але незвичайно конечний для нашої спільноти рід.

О—КА

УСПІХ УКРАЇНЦІВ МАССАЧУСЕТТС

Прикра ситуація, якою було виключення українського голодомору з церемонії відзначення в Стейтовому домі Массачусетс пам'яті жертв масової загибелі жидів, масакри вірмен і камбоджського народовбивства, перетворилася в успіх засобами масової інформації. Появились наголовки в газетах, вістки в радіо і телевізії, зацікавлення голодомором і перепросини українців губернатором Дукакісом. Але цей ніби чудесний успіх був насправді кульмінаційною точкою місяців праці багатьох осіб.

У липні 1985 року Слава Єдинак-Мейс, тодішня інформаційна референтка Фонду Катедри Українознавства (ФКУ) в Гарварді, написала до господарів поминальних імпрез в Стейтовому домі, до жінки губернатора Кітті Дукакіс і голови асамблеї Джорджа Кеверіяна, прохаючи їх, щоб український голокост був відзначений разом з іншими великими народовбивствами XX сторіччя. К. Дукакіс відписала, що „треба обмежити участь". Інші, які писали тоді, просячи, щоб голодомор був уключений, дістали таку саму відповідь.

Восени члени організації Приятелі Українського Наукового Інституту Гарвардського університету (ПУГ) Аліція Шендюк і Марія Бачинська завдала собі спеціяльного труду, прохаючи більше інформацій про цю подію, наприклад, про критерій вирішування в справі включення груп і про прізвища осіб відповідальних за приймання рішень. Наступила низка зустрічів зі співробітниками К. Дукакіс, під час яких виявилось, що справжньою причиною виключення українців був спротив жидів з уваги на справу української коляборації з нацистами. Співробітники К. Дукакіс улаштували зустріч між А. Шендюк і М. Бачинською та Леонардом Закімом, головою відділу Б'най Бріту в Новій Англії, після якої обидві не мали сумніву, що українці не будуть включені в цьогорічну церемонію. Українці Бостону й околиць продискутували справу і вирішили все таки бути присутніми на церемонії, і для того, щоб продемонструвати спільний біль з камбоджійцями, жидами й вірменами, і для того, щоб подати до відома, що рішення про виключення українського голокосту вони не прийняли. Вислано листа з поясненням цієї позиції до Л. Закіма та копії до бюра К. Дукакіс. Щоб поінформувати публіку про сам голодомор, ФКУ в Гарварді запросив вірменські, камбоджійські і жидівські групи на відзначення пам'яті Голоду 1933 року, в неділю, 11-го травня (Провідна Неділя) в українській православній церкві св. Андрія, де д-р Джеймс Мейс, директор (дослідного персоналу Державного департаменту) дорадчої комісії українського голодомору, та д-р Франк Сисин, заступник директора Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ), мали промовляти. Заплянуванo теж фільм „Жнива розпачу" для преси на 8-го травня. Д-р Мейс і Василь Стан, який пережив голодомор і живе в околиці Бостону, мали відповідати на питання репортерів.

Перед 23-им квітня репортер газети „Бостон Геральд" у Стейтовому домі Франк Філіпс зацікавився історією виключення українців. Він подзвонив до пресового секретаря губернатора Дукакіса, який зробив ось таку заяву: „Жидівська громада дуже схвильована — і це спричиняє великі й глибокі емоції, — участю українців у масовій загибелі жидів під час Другої світової війни (...) Ми заохочували обидві громади до діялогу, але поки нема між ними якогось контакту, ми не вважаємо включати українців у поминки жертв масової загибелі". Новостворений бостонський відділ організації „Американці за права людини на Україні" під головством студента прав в Північносхідньому університеті Олеся Кузьми, відповів: „Жертви українського голодомору загинули перед приходом нацистів до влади, і відмовляти їм у поминках — це зводити наклеп на цілу націю. Хоч нас болить відмова включення українського голодомору в офіційне вшанування властями стейту, ми будемо там 9-го травня, щоб вшанувати пам'ять народовбивства жидів, вірмен і камбоджійців".

Обидві цитати появилися в газеті „Бостон Геральд" 23-го квітня п.з. „Українці винують Кітті за невдачу з голокостом". Найбільша газета Нової Англії, „Бостон Ґлоб" помістила малу замітку в рубриці „Резюме зі Стейтового Дому". Аґентство ЮПІ і Ассошієйтед Пресс подхопили цю історію, яку потім поміщено в різних газетах Массачусеттс, як „Кейп Код Таймс" і „Норт Шор Марінер". WBUR, радіовисильня бостонської околиці, знана з високоосвічених слухачів своїх детальних ранішніх новин, також подала цю історію ввечері та протягом ранку.

Українці усього стейту, збентежені й розгнівані відчутною явною дискримінацією, дзвонили до Стейтового дому, повідомляючи про своє невдоволення. Ядерна аварія на Україні зосередила більше уваги на Україну, і з українцями Бостону переводились інтерв'ю. „Бостон Геральд" усві-

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СХОВАНІ ЗА ДЕРЕВАМИ ГАНТЕРУ

Як одна з багатьох любителів і літніх мешканців українського Гантеру, з приємністю прочитала я допис Марічки „Познайомтесь з українським Гантером. Разом з нею, читаючи її допис, я подорожувала по гірських околицях, починаючи з містечка Таннерсвіллу, де вона не згадала нашого відомого мистця Любомира Кузьму і його дружину Галину Мирошниченко-Кузьму, учительку УМІ в Ню Йорку.

Дальше, ідучи дорогою 23 А, минувши хутір подружжя Щурів та Костевих, мешкає більше гантерців. По лівому боці минаємо посілості родини Ґноїв, Скораків, Пориткiв та Іваськових, а трохи дальше за ними родина Драґан. За річкою на горбочку видно оселю Пахолків та Сірих, а трохи дальше родини Андрушкових. Минувши церкву та хутори Льорха та Слижів, в око впадає гарно положена посілість Лотоцьких. Дальше недалеко оселі Соневицьких мешкають родини Лешків та Качмарських. В Лексінґтоні є посілість родини Кметів.

Марічка згадує у Віндгамі родину Іванчуків, але зараз в сусідстві коло них не можна обминути родини Михайлових.

Я певна, що ще не згадано більше мешканців українського Гантеру, але вище згадані знайомі родини відразу прийшли мені на думку.

Оксана Кузишин
Маспет, Н.Й.

Василь Ленцик

ГАДЯЦЬКИЙ ДОГОВІР І ЙОГО АКТУАЛЬНІСТЬ

III.

Звідти Виговський виїхав до Гадяча, за ним подались і посли польські. Беневський виголосив там довшу промову, в якій представив гороскопи для козаків, якщо піддадуться Москві.

Зміст Гадяцького договору був такий:

Воєвідство київське, брацлавське і чернігівське мали творити одну цілість, що входила у склад Литовсько-польської держави, але з широкою автономією. Начальну владу мав гетьман в Україні. До нього належала, як давніше, управа козаками і командування всіма воєнними силами; мав він держати уряд київського воєводи і бути першим сенатором на Україні. Для України утворено уряд канцлера, маршалка і підскарбія, які вели верховну адміністрацію. В Києві або іншому місті мали утворити окрему карбівню для вибивання грошей. Всі сенаторські уряди мали одержати шляхта грецького обряду, так мало бути в київському воєвідстві, а в двох інших воєвідствах — на переміну православні й католики.

Не вичисляю я усіх точок договору, але треба ще згадати, що Київська Академія мала дістати такі права, як мав краківський університет, а крім того ще в одному місті мала постати друга академія (університет).

Не всі домагання українців були прийняті. Українська делегація домагалась, щоб утворено окреме Велике Руське Князівство на зразок Литовського Великого Князівства, щоб до нього, крім Придніпрянщини, входили також західні українські землі і щоби козацького війська було 60 тисяч. Польща признавала тільки 30 тисяч запорозького війська, і 10 тисяч найманого.

Угоду підписав Виговський зі своїм титулом Гетьмана Руських князівств, а Сойм польський ратифікував цей договір 12-го травня 1659 року. В час ратифікації козацька делегація ще старалась дещо більше виторгувати від поляків, але це їм не вдалось. Виговський, стоячи перед рішальним кроком боротьби з Москвою, мусів пристати на скромні умови Гадяцького договору. Яка є думка істориків про Гадяцький договір? Польський історик Кубаля пише, що „Угода не мала умовин існування. Обидві сторони її не хотіли". „В той спосіб — каже Кубаля, — завалилось Руське князівство. Залишилась тільки згадка, пам'ять про готовість до згоди між Руссю і поляками, може колись ще придасться".

Відомий польський історик і намісник Галичини Бобжинський так пише про Гадяцький договір: „Від часу Городельської унії, котра присвічувала Гадяцькій угоді прикладом, акту так взнеслого і розумного Польща не доконала".

Українські історики різно трактують Гадяцький договір Грушевський уважає його за хаотичний, бо не дає ясного окреслення третього партнера Унії. Сам Виговський в оцінці Грушевського дуже високо поставлений. „Ідея об'єднання українських земель і їх політична незалежність була ідеєю цілої діяльности Виговського ще за Хмельницького і по його смерті. Він не легко давав собі виривати з державного пляну української політики, а був змушений, з чого користала Польща, видячи його трудне положення".

Високу оцінку Гадяцькій угоді дав Микола Костомаров, бо уважав, що козацька Україна увійшла як федерація з Польською державою. Також Орест Левицький позитивно висловлюється про Гадяцький договір. Так само думає В. Антонович, „що Україна проголошена державою, у справах внутрішніх вільна і незалежна, злучена з Польщею".

Найбільш гостру критику Гадяцькому договорові дав Вячеслав Липинський, який у творі „З дзеюф України" засудив шляхту і старшину козацьку, яка задля своїх привілеїв занедбала найважнішу справу незалежности своєї батьківщини. Все таки Липинський каже, що мимо всяких угодових уступств: Велике Князівство Руське Гадяцького договору є першим актом офіційного міжнародного усанкціонування і улеґалізовання нового правно державного становища України в Европі. Був це акт великого значення. І той факт значно обменшив помилки українських політиків, що цю угоди заключили". (Липинський, цитований твір, ст. 617). Це була оцінка істориків про Гадяцький договір. А тепер коротко пригляньмося, який був конкретний успіх Договору в Гадячі. Виговський договором з Польщею хотів забезпечити собі західній фронт від поляків, коли прийде до зудару України з Москвою.

Москалі, знаючи про Гадяцький договір, були згідні признати Україні менш-більш ті самі права, бо налякалися, що Виговський з татарами перейшов на Лівобережжя і йде на московський кордон, де було зібране московське військо під командою Ромодановського. Мимо тих ніби заходів до переговорів, москалі вислали на Україну військо під князем Трубецьким який підійшов під Конотоп, де була українська залога під командою ніжинського полковника Григорія Гуляницького. Ця залога витримала 70 днів облоги, доки не прийшов гетьман Виговський і відігнав москалів, і сам почав вертатись назад. Москалі, недооцінюючи українських сил, пустились за ними в погоню, але тут, під Конотопом, прийшло до битви над річкою Соснівкою в дні 8-го липня 1659 року, в якій Виговський розторощив цілковито московські війська. Кілька тисяч московського трупа вкрило конотопські поля, кілька тисяч пішло в неволю, а між ними — два воєводи — Пожарський і Львов. Москалі втратили артилерію і прапори.

Московський історик Соловйов, пише: „Квіт московської кінноти ... погиб в один день". Цар наказав поквапно укріплювати Москву, копаючи окопи, за копанням яких сам наглядав; ходили чутки, що цар вибирається за Волгу за Ярославль. Головну ролю в тій битві під Конотопом відіграло українське військо, але був там теж відділ татар та невеликий відділ поляків.

Коротко: при співпраці українців з поляками вдалось поконати москалів. Для нас цікаво знати, яку лекцію з Гадяцького договору винесли поляки під сучасну пору. Відзначуючи 300-ліття Гадяцького договору, писала про цю подію польська преса і говорили польські політики, журналісти і військові люди.

(Закінчення на стор. 4)

Дошкіл новацьких виховників на „Бобрівці"

Від 28-го червня до 4-го липня ц.р., на „Бобрівці" відбувся дошкіл новацьких виховників і виховниць. Всіх учасників було 14 з таких станиць: Клівленд — 4, Гартфорд — 3, Бостон — 3, Пассейк — 2, Дітройт — 1, Бриджпорт — 1. Сірий Орел Стаха Гойдиш пише: „Треба конечно присвятити більше уваги дошколам і негайно урухомити цю занедбану ділянку вишколів — це у великій мірі причиниться до піднесення рівня виховної праці". Часто запитують яка різниця між вишколом і дошколом. Вишкіл це підставовий курс для новацьких виховників і виховниць, який дає їм основні кваліфікації для праці з пластовим новацтвом. Щоб забезпечити високий рівень виховання у різних ділянках, провід мусить складатися із досвідчених виховників інструкторів. Дошкіл, який відбувся на „Бобрівці", виконав свою мету: поширив знання історії України і методів переведення тематичних історичних ігрових комплексів на новацьких таборах.

Тематичні ігрові комплекси є серії ігор, співів, майстрування і переказів історичних повістей. Ігрові комплекси, які відбуваються із успіхом на таборових теренах, передають дітям культуру, дух і настрій різних епох історії України. Нове покоління під впливом тих ігор вчиться пізнавати своє минуле і свою приналежність до української спільноти.

Комендантом вишколу був Старий Орел д-р Теодозій Самотулка основоположник ігрових комплексів та автор комплексу „Отрок", що вийшов книжкою. Його заступником був пл. сен. Святослав Петрів — „Арарат", який був інструктором на перших вишколах після Другої світової війни і новацьким та юнацьким виховником дотепер. Автор та добре знаний інструктор майстрування для новацтва, пл. сен. Денис Беднарський, переводив майстрування до ігрових комплексів з всіми учасниками. Довголітній комендант на таборах на „Бобрівці" та на Іст Четгемі, пл. сен. Яків Шегрин — „братчик", переводив працю інструктора комплексу новітньої нашої доби. Бунчужним був пл. сен. Зенон Ушак, інструктором пл. сен. Дарія Ушак, медичною опікою та інструктором водяної безпеки пл. сен. Павло Черепаха та помічницею в інструкції ст.пл. Жанна Розвадовська.

Відкриття і відбуття цього вишколу уможливила адміністрація „Бобрівки" і ОТК під проводом пл. сен. Володимира Лучканя.

Вишкіл закінчився 4-го липня вогником у княжому дворі. Стверджено, що учасники зробили великий успіх і що вони дальше будуть розвивати себе та успішно переводити свою працю з новацтвом по станицях та на таборах.

Святослав Лясиченко

Український крайовий дослідний центр і інформаційна мережа „АНЧЕЙН"

Протягом кількох минулих років можна зауважити значне посилення українофобства, дезінформації і знеславлювання, скерованого проти українців, особливо в Америці і Канаді.

Не треба далеко шукати і вгадувати, звідки це приходить—є наочні докази, що цю кампанію започатковано в Кремлі, а виконувано агентами, інтенсивною пропагандою і кремлівськими вислужниками у вільному світі.

Совєтський Союз викривляє історію з наміром послабити становище українців у вільному світі. Великим догягненням для совєтів є Бюро спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) при Департаменті справедливости ЗСА.

Результатом шкідливої роботи ОСІ є денатуралізація і депортація до СССР Федора Федоренка, а до Ізраїля Івана Дем'янюка. Федоренка вже засудили до смертної кари, а Дем'янюка чекає розправа. Подібна доля чекає сотні осіб, які знаходяться під інвестиґацією ОСІ.

Окремі особи, які загрожені кампанією знеславлювання українців, не мають засобів і спроможности оборонити себе і тому українська громада мусить дати їм моральну і матеріяльну допомогу. Постійного викривлювання і фальшування історії в пресі та в публікаціях теж не можна легковажити і занедбувати.

Тому нам необхідно негайно влаштувати діюче бюро, яке працюватиме на професійному рівні і буде постійно та послідовно стежити за наклепами і знеславлюванням українців, на які буде у відповідний спосіб рішуче реагувати, вживаючи документацію. У міру потреби також братиме винуватців до судової відповідальности.

Це бюро і філії будуть у великих містах (Вашінґтон, Ню Йорк), як також буде створено мережу компюторів для вдосконалення комунікації в різних поселеннях українців.

Концепція Бюра Дослідного Центру і Інформаційної Мережі—це задум покійного Ігоря Ольшанівського, засновника і голови організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ), який оприлюднив цей проєкт ще в 1985 році. Настав час перевести цей проєкт в життя.

Щоб провадити Бюро Дослідного Центру і Інформаційної Мережі (АНЧЕЙН— англійське скорочення), потрібно запасу грошей. Пороблено заходи, щоб створити запасний фонд у такий спосіб: якщо 10,000 людей складе по 1,000 дол. на своє ощадностеве конто, а відсотки пожертвує на фонд бюра, тоді вистачить грошей, щоб провадити бюро на професійному рівні. Кредитівка „Самопоміч" у Джерзі Сити погодилася такий фонд провадити.

Просимо вас вложити 1,000 дол. або більше на ощадностеве конто, а відсотки просимо пожертвувати на конто бюра—„АНЧЕЙН" число 4018. Ваші відсотки будуть квартально вложені на це конто. Гроші зі свого ощадностевого конта можете вибрати частинно або в цілості в міру вашої потреби. Якщо бажаєте, пожертвуйте прямо на конто Бюра „АНЧЕЙН" число 4018 або шліть пожертви до UNCHAIN, 43 Midland Pl., Newark, N. J. 07106

Всі пожертви є звільнені від оподаткування на підставі рішення Федерального податкового уряду.

Адреса: UNCHAIN Account 4018, Self-Reliance FCU, 658 Summit Ave., Jersey City, N. J., 07306.

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

ній малюнками відомого канадсько-українського мистця Василя Курилика.

Помимо того, що велике число українських організацій переслало свої вислови співчуття, на виразне прохання родини, забрали слово лише представники центральних організацій. З канадського політичного світу промовляли сенатор Р. Білайл, один з найближчих товаришів у Сенаті, який хотів би бачити одну з будівель парляменту названу іменем Павла Юзика, і міністер багатокультурности Д. Кромбі, що найбільшим вкладом Покійного у життя країни уважає його працю в ділянці багатокультурности, якої творцем і промотором був Покійний.

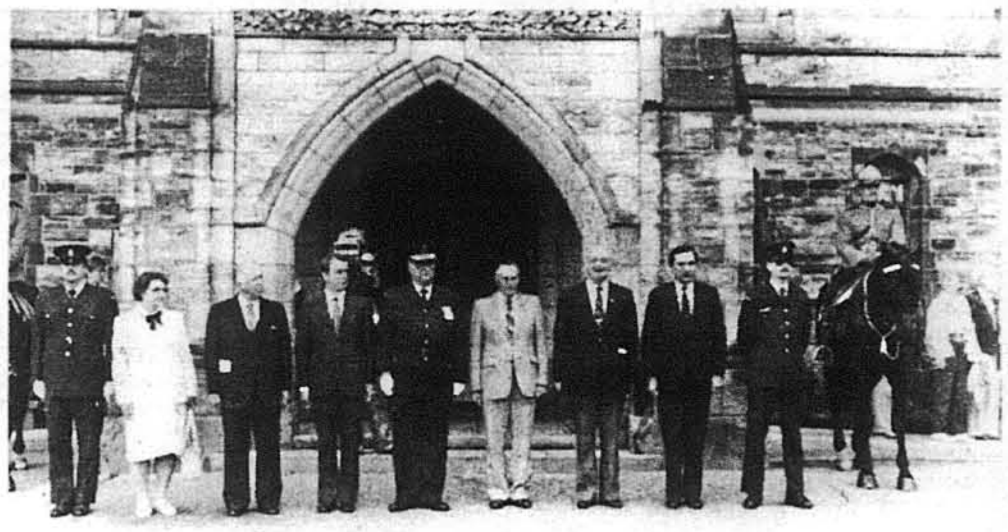
З українського світу промовляли Іван Новосад, президент Українського Канадського Комітету, а прощання від СКВУ відчитав Леонід Філь.

Головний предсідник УНС д-р І.Флис прощав сен. Юзика як близького співробітника, що 16 років був головним промотором УНС на терені Канади. Він теж заявив, що надання прав для етнічних груп в Канаді було наслідком довголітньої праці сен. Юзика та його послідовників, які уміло боролися з донедавна існуючою дискримінацією у відношенні до етнічних груп. У своєму слові виголошеному в англійській мові головний предсідник заявив, що усі члени УНСоюзу будуть пам'ятати Покійного за його повну самопосвяти працю для цієї братської організації.

На закінчення поминок промовляли в українській і англійській мовах члени родини П. Юзика, як також відчитано прощання від української громади із Ворм Мінерал Спрінг на Фльориді, де сен. Юзик допоміг в останніх роках побудувати церковну залю, в якій відбуваються усі імпрези.

Дружина Покійного сенатора Марія (зліва, біля домовини) та діти і внуки Покійного в катедрі.

Почесна варта із членів уряду перед парляментом під час процесії.

Останнє прощання: Д-р І. Флис (другий справа) і мгр І. Геврик (перший справа) віддають останню шану Покійному сен. П.Юзикові.

Зустріч з сенатором

Дня 8-го липня ц. р. в Ляфаєт, Індіяна, відбулася зустріч українського громадянства з сенатором Даном Квейлом.

Інж. Володимир і Неоніля Лєхмани запросили до свого дому представників церковних і громадських організацій з Блюмінґтону, Індіянополісу, Маріону, Кровн Поінту, Гамонду, Манстеру, Портічу і Лянсінґу на зустріч з Д. Квейлом, що цього року старається про перевибір на сенатора Індіяни.

Господар дому представив присутнім гостям молодого й енерґійного сенатора, що очолює у Вашінґтоні різні пости в підкомісіях збросння, праці, виробництва, поборювання алькоголізму і наркотиків, едукації і бюджету. Опісля представив сенаторові репрезентантів українських товариств — Української Католицької церкви, Сестрицтва і Братства церкви св. Йосафата з Манстеру, Союзу Українок, Українсько - Американського Конґресового Комітету, Всеамериканського громадського комітету проти знеславлення українського імени, Жіночої Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Товариства за Патріярхат, Українсько-Американського Культурного Товариства і Товариства Американці в Обороні Людських Прав в Україні. На кінці представив свою дружину Неонілю.

Вона подякувала сенаторові за присутність, за підтримку в справі Мирослава Медведя і за його заінтересовання людськими правами в Україні. Далі Н. Лєхман просила в імені всіх присутніх його дальшої допомоги і співпраці в таких справах: підтримати в сенаті справу Чорнобильської катастрофи, щоб ЗСА допомогли потерпілим ліками і продуктами, а також, щоб добитися від совєтських властей дозволу ідивідуально висилати ліки і допомогу рідним та приятелям; підтримати резолюцію ч. 154 сенатора Алфонса Д'Амато і сенатора Де Консіні і вплинути на президента Роналда Реґена, щоб він домагався у совєтських можновладців звільнення усіх ув'язнених і засланих членів Гельсінкської групи й дати їм можливість вільної еміґрації, а в майбутньому, щоб американська амбасада в Києві мала нагляд і можливість звітувати про всякі порушення людських прав в Україні.

Н. Лєхман просила про сталу підтримку переслідуваних осіб, особливо Юрія Шухевича і Йосифа Тереллі. Юрій вже 34 роки карається по тюрмах і тільки тому, що є сином ґенерала Тараса Чупринки, а Йосиф, що домагався у совєтських властей привернення прав Українській Католицькій Церкві. Вона також просила, щоб сенатор звернув увагу на неправильне конституційне трактованна натуралізованих американців, особливо тих, що походять зі Східньої Европи, властями ОСІ. Совєтські власті мають на меті очорнювати активну політичну іміґрацію і невтралізувати їх працю, а в ОСІ вони знайшли собі вірного партнера.

На закінчення Н. Лєхман ще раз подякувала сенаторові за його дотеперішню допомогу і запевнила його, що з боку українців він буде мати всебічну підтримку, побажала йому успіхів у виборах і в праці в сенаті.

Сенатор подякував за влаштовану зустріч і пожертви на його виборчий фонд. Він є обізнаний з багатьма нашими справами і не вірить у правдивість свідчень з СССР. Знає чорнобильську катастрофу і буде старатися піти назустріч нашим бажанням. Опісля за смачною перекускою і гостинністю господарів відбулася вільна виміна думок між сенатором, його асистентами та присутніми.

Зустріч була дуже вдала, заздалегідь плянована і продумана. Володимирові і Неонілі Лєхманам належиться подяка за ініціятиву цієї зустрічі, за труд і гостинність. Надіємося, що матимемо ще одного приятеля в сенаті.

Присутній

АДВОКАТИ КОЛИШНЬОГО співробітника ФБІ Ричарда Міллера, засудженого за шпигунство на користь СССР до двох доживотних кар плюс ще 50 років додаткової тюрми, подали касацію, твердячи, що суддя Дейвид Кеньйон відмовився долучити до справи ряд свідчень і речових доказів, які допомогли б зменшити кару підсудного. Переслухання в апеляційній інстанції відбудуться за вісім-десять місяців.

РЕЧНИКИ КОРПОРАЦІЇ Банк Америка заявили, що корпорація стратила 640 міл. дол. тому, що ціни оливи гостро впали. Це є другий американський банк, який втратив велику суму грошей. Останнім банком була Континентальна Іллинойська Корпорація, яка в 1984 році стратила так багато грошей, що федеральний Уряд мусів їй помогти.

СУДДЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ Едвард Блейк наказав страйкуючим збирачам сміття повернутись до праці. Робітники, які вимагають вищої платні, страйкують від 1-го липня ц.р. Від того часу вулиці заповнено сміттям та навіть посадник міста відкрив окремі площі на викидання хатнього сміття. Суддя сказав, що робітники мусять вернутись до праці, бо сміття яке розкинене по місті починає бути загрозою для здоров'я мешканців.

МІСЬКІ РОБІТНИКИ В Дітройті почали страйкувати в середу, 16-го липня, після 10-годинних невдалих переговорів. Робітники вимагають новий трирічний контракт із підвишкою платні на 26 відсотків. Страйкують водії автобусів і таксівок, бібліотекарі, працівники в медичних центрах й інші. Ведуться переговори, щоб закінчити страйк.

Д—Р РОБЕРТ БАЛЛАРД, який є головним дослідником затопленого корабля „Титанік", заявив, що дотепер він дуже задоволений з того, що знайшов. Покищо спеціяльний робот, який їздить під водою зробив понад 1.000 знімок з корабля, які Баллард посилатиме на берег за кілька днів. Д-р Баллард сподіється, що успішно закінчить дослідження „Титаніка".

МЕДИЧНІ ЕКСПЕРТИ в Ню Йорку заявили, що пацієнти, які отримали кров від 1977 року можуть тепер мати вірус АІДС. Медики тепер переглядатимуть усі свої книги щоб упевнитися котрі пацієнти дістали перелив крови, вишукувати їх і перевіряти їхню кров.

Повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що

у світлу пам'ять

Дарії з Шухевичів і Володимира СТАРОСОЛЬСЬКИХ

які згинули в Сибіру

буде відправлений

ПАРАСТАС

27-го липня 1986 р., о год. 8-ій веч.

в церкві св. Івана Хрестителя, Гантер, Н. Й.

ДІТИ І ВНУКИ з родинами та ПРАВНУКИ

Українська Вільна Академія наук у США

Комісія для вивчення і публікації спадщини Володимира Винниченка

Винниченківська комісія УВАН із смутком ділиться з українською громадою і висловлює свій глибокий жаль з приводу смерти прихильника і постійного жертводавця на УВАН, а зокрема на Фонд Винниченка

✝

МИКОЛИ АНДРЕ

Прикладний громадянин і патріот, жертвенний прихильник української науки й культури — Його ім'я в аналах Винниченківської комісії вписано золотими літерами назавжди.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Своє глибоке співчуття висловлюємо дружині Даді, братові з родиною і всім близьким друзям Покійного.

ВИННИЧЕНКІВСЬКА КОМІСІЯ УВАН

✝

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Знайомих й українську громаду, що в суботу, 12-го липня 1986 року відійшов у Вічність, по важкій недузі на 82-му році життя, дорогий та незабутній

дир. ВОЛОДИМИР ЛОТОЦЬКИЙ

ПАРАСТАС був відправлений в середу, 16-го липня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Михайла Насевича, вул. Френклін і Бравн у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 17-го липня ц. р. о год. 9-ій ранку в українській Катедрі Непорочного Зачаття, а звідти на цвинтарі на Факс Чейсі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем опечалена

РОДИНА в ЗСА, Канаді і в Україні

•

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на установи, в яких Покійний працював багато років: East European Research Institute Inc., 469 Flamingo St., Philadelphia, Pa. 19128 та „Рідна школа", c/o Ukrainian Educational and Cultural Center, Inc., 700 Cedar Road, Philadelphia, Pa. 19111.

Гадяцький...

(Закінчення зі стор. 2)

В Лондоні мав доповідь на тему договору проф. Станіслав Косцялковський, який мав сказати, що про ту добу поляки знають із Сєнкевіча, а те джерело не найліпше і не об'єктивне. Про цей відчит реферували часописи: нюйоркський „Нови Свят" і лондонські „Вядомосці", при тому „Вядомосці" дали також думку Феденка, який твердив, що можливість урятування европейської культури буде залежати від того чи загрожені СССР народи знайдуть можливість порозумітись, щоб спільними силами оборонитись від зазіхань захланної Москви.

Польський генерал Подгурський з Кола Кійовян, підніс важний момент, а саме, що велика польська посілість щезла в Україні, і тепер вже нічого не стоїть на перешкоді, щоб порозумітись („Вядомосці", 14-го вересня 1958). З українського боку писав на цю тему відомий публіцист св. п. Косаренко-Косаревич, автор книги „Московський Сфінкс" у „Свободі", 19-го вересня 1958 року. Він також реферував про згадану сесію в Польському Науковому Інституті. В „Сучасній Україні" на ту тему писав Ярослав Пеленський у статті: „Дивлячись у майбутнє". Вже сам факт, що справу **Договору в Гадячі порушують сучасні** нам діячі, як з польської сторони так і української, доводить, що ця справа є життєва для обох народів.

Співпраця двох народів, які від віків сусідують один з одним і які так само як тепер, так і колись в історії були жертвами московського імперіялізму і є тепер, хоч може не в однаковій мірі, — підказує обом здоровоумаючим сторонам шукати згоди і співпраці в обличчі небезпеки з боку того самого ворога — Москви.

Однак сама ідея такої співпраці — це трохи замало. Треба доброї волі зі сторони одної і другої. Треба мати почуття справедливости, пошанування ідеалів другого партнера та почуття візії майнутности. Потреба співпраці обидвох народів, яких доля поставила жити один проти другого, все буде актуальною; вже саме географічне положення того вимагає, і чим скорше така співпраця буде наладнана, тим краще для обидвох сторін.

Час розв'язав багато спірних проблем і то дуже часто без активної участи обох народів. Маю на думці, кривдяче для української сторони часткове розв'язання справи етнічних границь. Тут українська сторона потерпіла великі втрати: Холмщина, Полісся, Надсяння, Лемківщина. Ця операція сталась на наказ ворога однієї й другої сторони — Сталіна.

Наступило також вирівняння клясових різниць, колись з одного боку була шляхта, здебільшого українського походження, і бюрократична кляса, а з другого боку був „хлоп і поп", як це іронічно любили називати нашу спільноту поляки. Все це нині вже щезло. Щезла також велика посілість на українських землях, що слушно підкреслював генерал Подгорський. Ці моменти дуже важливі в дальших відносинах обох народів. Тепер сміло можна говорити про взаємини рівного з рівним, які колись оголошувались на папері, але ніколи їх не додержувались на практиці. Не нашими руками ми позбулись польської колонізації на наших землях, яка тривала від 1340-го до 1939 року.

Історія дещо повинна б навчити наших сусідів. Колись, коли ми йшли разом, то вислідом спільної акції був Конотоп; коли Польща пішла на співпрацю з ворогами України в Андрусівському договорі, то в наслідок мала роки 1772, 1793 і 1795 — поділ перший, другий і третій, — отже цілковите зникнення Польщі з мапи Европи; а ми мали зруйнування Січі та цілковите закріпачення і русифікацію.

Після договору Симона Петлюри з Пілсудським обидві армії зайняли Київ, отже знову досягли позитивного висліду співпрацею. Однак зрада Пілсудського, який пішов на договір з большевиками, була зародком не тільки поневолення України, але також завдатком на поновний поділ Польщі в 1939 році в договорі Гітлер-Сталін. А в дальшому поляки в наслідок браку зрозуміння потреби співпраці дістали Катинь, винищення їхньої інтелектуальної еліти Гітлером і Сталіном, а ми — голод 1930-их років, винищення також нашої інтелектуальної еліти, починаючи кінцем 20-их років, з Єфремовим на чолі, УАПЦ з таким праведником, яким був Митрополит Липківський. Ми дістали бестіяльство у Вінниці, Львові, Дрогобичі, Чорткові, Тернополі — знищення Української Католицької Церкви сорок років тому та мучеництво найкращих синів України, як Василь Стус, Валерій Марченко, та їм же ність числа.

Багато дечого із тих сумних фактів навчились наші сусіди і тому **чимраз частіше чуються тверезі голоси про** наладнання добрих сусідських відносин і співпраці та пошанування **суверенности один одного. Без того ще** довго ми будемо стогнати в ярмі червоного Кремля, а поляки — під своїм комуністичним режимом, хоч він у них такий жорстокий, як у нас.

Кажеться, що історія є учителькою життя. Чи чогось наші сусіди навчилися з тієї історії — покаже майбутнє, бо відірвані й окремі тверезі голоси — це ще не зміна наставлення цілого народу, хоча і це вже є крок в правильному напрямі. Поляки повинні зрозуміти нашого генія Тараса Шевченка, який сказав, що „Польща впала і нас завалила". Сама Польща без України не може вдержатись супроти Москви, так само і нам не легко втриматися без Польщі, і тому прямо імперативом часу є така співпраця.

Свою доповідь я хотів би закінчити тими самими словами, що я їх 30 років тому сказав перед польською публікою:

„Завданням нас, істориків та суспільно політичних діячів, буде допомогти вийти зі сфери взаємних упереджень, недовір'я і часом сліпого шовінізму, — заступити це щирою співпрацею для добра собі приязних, але незалежних держав України і Польщі.

Наради інженерів в Ню Йорку

Перше засідання нововибраної Управи нюйоркського Відділу й засідання Головної Управи ТУІА відбулось в середу, 11-го червня, в Українському Інституті Америки.

Спершу відбулось засідання нюйоркського Відділу інженерів. Голова Відділу Микола Турецький відкрив засідання, привітав голову Головної Управи інж. Юрія Базилевського, всіх членів Управи і членів Управи нюйоркського Відділу, подав порядок нарад, який був прийнятий одноголосно.

Приступлено до першої точки порядку нарад, тобто розподілу функцій нововибраних членів Управи. Управа константувалась у такому порядку: голова Турецький, заступник—Орест Чеснюк, секретар—Василь Мисак, скарбник—Володимир Маґун, організаційний—Віктор Чарторийський, імпрезовий—Любомир Калинич, референт преси—Іван Заяць, референт стипендійного фонду—Володимир Вальчук і вільний член—Петро Шиприкевич; Контрольна комісія: Володимир Писарівський, Іван Мокрівський, Евген Іваськів, Михайло Ільків і Роман Рогожа. Товариський суд: Кость Церкевич, Ігор Кмета й Богдан Гуглевич. Номінаційна комісія: Тарас Грицай, Василь Лисак і В. Чарторийський.

Відтак перейдено до пляну праці в майбутньому. В цьому питанні звернувся голова Відділу до голови Головної Управи по інформації, тобто завдання Відділу, та яку працю Відділ інженерів повинен виконувати в нюйоркській митрополії. Голова Управи Ю. Базилевський дав вичерпуючу відповідь про завдання і працю Відділу на терені Ню Йорку. Ту точку обговорено в подробицях і узгіднено плян праці.

Дальше на порядку денному були внески й запити. Це була найбільш оживлена точка, в якій брали участь всі присутні інженери, подаючи різні запити і внески відносно дальшої праці на терені Ню Йорку, а саме, як повести працю ТУІА, щоб повернути до часів минулих коли відбулась велика праця, а головно Відділ Ню Йорку був промотором ТУІА. Реґулярно кожного місяця відбувались сходини з доповідями на різні теми, а праця інженерів притягала до себе увагу української громади бо вони брали участь в кожній ділянці українського організованого життя і це підносило повагу й престиж. ТУІА було не тільки професійною організацією, а загально громадською, яка на протязі трьох десятиліть виконувала корисну працю для української громади в Америці. Тому всі інженери на засіданні пропонують повернутись до давних традицій та повести працю у Відділі в Ню Йорку так, як було в минулому, з тим, що всі однозгідно погодились співпрацювати з Управою Відділу ТУІА, щоб оживити його.

Зголосився до слова Л. Калинич в справі української кімнати при університеті в Піттсбурґу, де всі етнічні групи мають свої національні кімнати, а українці з браку грошей не можуть докінчити своєї кімнати, що є дуже важливим і престижевим для етнічних груп і їх національних культур. Піттсбурзький університет відвідують кожний рік сотки тисяч туристів, які цікавляться національними культурами, а українці занедбують таку важливу національну справу. Тому інж. Л. Калинич звертається до ТУІА, щоб зложити певну пожертву на українську національну кімнату в Піттсбурґу. В тій справі забирали голос: І. Заяць, Іван Хамуляк, В. Вальчук, які висловились позитивно, що ТУІА, а також Відділ в Ню Йорку, повинні щось жертвувати на ту ціль, але поміркованy суму, щоб не захитати балянсу нашої скромної каси. Та справа ще чекає на своє вирішення.

Зайняв слово інж. Ю. Базилевський в справі імпрез, які влаштовує нюйоркський Відділ, а саме 4-го і 5-го жовтня 1986 року, з'їзд інженерів на Союзівці та в листопаді наукова конференція в Ню Йорку господарем, якої є Відділ в Ню Йорку. Дальше приходять такі імпрези, як Різдвяна Ялинка й новорічна забава. Голова Головної Управи заявив, що вони будуть помагати, бо більшість членів Головної Управи є членами нюйоркського Відділу.

Після вичерпання дискусії, запитів і внесків, голова Відділу подякував голові Головної Управи і членам обох Управ за їх корисні думки й суґестії для оживлення праці Відділу та для добра й розвитку ТУІА і закрив засідання.

Голова ТУІА інж. Ю. Базилевський відкрив засідання Головної Управи, привітав нововибрану Управу нюйоркського Відділу та заявив, що тепер Відділ в Ню Йорку відновить свою працю, яка дещо була занедбана.

В другій точці порядку нарад у відчитанні протоколу з попереднього засідання секретарем інж. І. Заяцем зразу можна було зорієнтуватись в проробленій праці ТУІА. Треба підкреслити, що Головна Управа дуже солідно працює і виконує свої завдання своєчасно, але якщо є Відділи активні, то тоді багато легше Головній Управі працювати, бо частину праці виконують відділи.

Третя точка порядку нарад відносилась до нюйоркського Відділу, про який голова та інші члени Головної Управи висловились оптимістично та з надією, що Відділ в Ню Йорку частинно відтяжить Головну Управу від перевантаження працею, яку до цього часу все виконувала Головна Управа.

Перейдено до наступної точки, де видавання журналу, що є дуже важливе для ТУІА. В тій справі зайняли голос: І. Хамуляк і Я. Туркало, які поінформували присутніх, що матеріяли до журналу вже є готові до друку.

Дальше на порядок денний прийшла точка з'їзду на Союзівці і приготування до „вокатонну". В тому самому часі відбудеться нарада інженерів Америки й Канади. Ту справу обговорено в деталях і рішено вже приступити до підготови з'їзду 4-го і 5-го жовтня на Союзівці. Також продискутовано плян праці до кінця цього року.

В точці „різне" займали голос майже всі присутні, які у своїх запитах і внесках виявили максимум зацікавлення працею, його розвитком і престижем в українській громаді. Якщо взяти під уваґу, що всіх членів Відділу в Ню Йорку є 142, то на терені Ню Йорку можна розвинути велику організаційну працю.

Управа нюйоркського Відділу запрошує всі сусідні відділи взяти чисельну участь 4-5 жовтня ц. р. в зустрічі на Союзівці та в науковій конференції, яку влаштовує ТУІА в Ню Йорку в листопаді цього року.

Т. М.

Загальні збори „Рідної Школи" у Філядельфії

В суботу вранці 31-го травня ц. р., в приміщенню Українського Освітньо-Культурного Центру, відбулися чергові звичайні Загальні збори Т-ва Опіки над українською молоддю „Рідна Школа".

Зборами провадила Президія в складі: Юліян Головчак — голова, Дарія Лисий — секретарка. Після прийняття порядку нарад і відчитання протоколу з минулих загальних зборів приступлено до звітів. Звітували: Альберт Кіпа — голова Т-ва, Ярослав Климовський — секретар, Оксана Матла — скарбник, Любомир Люба — референт коляди, а Мирослава Гіл, директорка „Рідної Школи", звітувала останньою. Відтак відбулася коротка дискусія та схвалення бюджету на слідуючий рік. На пропозицію Контрольної комісії Загальні збори уділили уступаючій Управі абсолюторію з признанням.

На внесок Номінаційної комісії вибрано, чи радше перевибрано голову Т-ва Управи, Товариський суд та Контрольну і Номінаційну комісію, у наступному складі: А. Кіпа—голова, Софія Геврик, Роман Булик, Вірджінія Гладун, Віра Шаповаленко, Мелася Сарахман, О. Матла, Я. Климовський— члени Управи; Товариський суд: Олег Тритяк, Віра Лащик, Віра Андрейчик; Контрольна комісія: Ю. Головчак, Яромир Кіндрачук, Ігор Пак; Номінаційна комісія: Аскольд Рудакевич, Дарія Лисий, Петро Гевка.

Після виборів голова поділився з присутніми плянами праці на найбутнє та обговорено біжучі справи, внески і побажання.

У Філядельфійській „Рідній Школі" в навчальному році було 217 учнів, 18 учителів та 7 асистентів. У 12 клясі навчалося 17 учнів, які закінчили своє навчання в „Рідній Школі" матурою. З цієї нагоди, в суботу 7-го червня ц. р. відбувся вже традиційний баль і бенкет абітурієнтів „Рідної Школи".

Ю. Г.

Успіх...

(Закінчення зі стор. 2)

домлений про голодомор матеріялами, доставленими Фондом Катедр Українознавства, помістив редакційну статтю п.з. „Совєтська засекреченість як спосіб життя", яка ствердила: „Люди, що правлять Совєтським Союзом, є ідейними нащадками Сталіна, який спричинив масову загибіль українців у 30-их роках, коли штучним голодом умертвив незлічимі мільйони людей..."

Гаві Карр, коментатор газети „Бостон Геральд", широкочитаний з огляду на яскравість висловів, ужив виключення українців як прикладу у фейлетоні, в якому заатакував Кітті Дукакіс за різні речі.

Коли наближалася імпреза у Стейтовому домі (9-го травня), українці мали запляновані три імпрези, потенційно цікаві для засобів масової інформації: показ фільму „Жнива розпачу", у четвер, 8-го травня в Гарварді; присутність на імпрезі у Стейтовому домі в п'ятницю і випуск заяви для преси; та недільна церемонія і програма відзначення пам'яті голодомору в українській православній церкві та залі. Оскільки конфлікт став тепер публічним, запрошено також пресу на цю недільну імпрезу.

У переддень імпрези у Стейтовому домі, WBUR передавало весь ранок точку програми, в якій цитувало слова Марти Базюк з Фонду Катедр Українознавства: „Безглуздо є виключати одного з чотирьох великих народовбивств XX ст., включаючи три інші". Ленні Закім із Б'най Бріт сказав, що масової загибелі жидів не слід „зрівнювати" з іншими.

Наслідком показу фільму у четвер була редакційна стаття у „Сандей Ґлоб" („Бостон Ґлоб") п. з. „Правда про Україну", яка починається словами: „В міру просочування повідомлень із Совєтського Союзу про евакуацію 84,000 втікачів з району Чорнобиля (...), страшні події пригадуються українцям, де б вони не мешкали, та тим небагатьом історикам, які знають, що Йосиф Сталін зробив народові України в 1932-33 рр." Стаття описує страхіття голодомору і згадує, що „з незбагнених причин більшість публічних радіостанцій відмовились показати „Жнива розпачу".

У п'ятницю, 9-го травня біля 30 українців прибуло на церемонію у Стейтовому домі, половина з них у традиційних вишиваних блюзках і сорочках. Голова Палати Джордж Кеверіян відкрив церемонію, вітаючи українців і читаючи резолюцію про голодомор на Україні, яка була прийнята одностайно попереднього дня у цій же Палаті.

Наступним промовцем був Майкел Дукакіс. Він привітав українців і перепросив їх. Він сказав: „І Кітті, і я хочемо перепросити за непорозуміння, яке сталося". Потім говорив він про жахливості голодомору і про страждання українського народу. Цього вечора ці перепросини передано в місцевих новинах телевізії, „Бостон Геральд" з п'ятниці помістив звіт п.н. „Українці виграли суперечку з Кітті", у якій сказано, що перепросини Дукакіса спричинила інтервенція голови Палати Кеверіяна. „Бостон Геральд" у суботу подав: „Дукакіс перепрошує за образу українських американців", а „Бостон Ґлоб" помістив малу замітку: „Дукакіс перепрошує американських українців".

Про недільне поминання у церкві св. Андрія подали інформації дві телевізійні станції, обидва щоденники та Ассошієйтед Пресс. До програми додано Євгена Демченка, втікача і колишнього службовця Київської области, щоб сказав дещо про Чорнобиль. Він піддав думку, що Уряд ЗСА повинен запропонувати допомогу безпосередньо урядові України. Присутніми були шість членів Палати представників, а також представник губернатора Дукакіса, який прочитав проголошення — день 11-го травня — днем пам'яті голодомору на Україні. І в газеті „Бостон Геральд" і в „Бостон Ґлоб" появилися листи до редакції з критикою виключення українців із імпрези в п'ятницю.

Наполеглива праця вийшла нам на користь, може навіть більше, ніж ми могли того сподіватись", — сказала Марта Базюк, інформаційна референтка ФКУ в Гарварді. Вона додала: „Ми навчились підходити найефектовніше до засобів масової інформації: це значить — писати добрі інформації для преси, висилати їх так, щоб надійшли на місце два тижні заздалегідь, а потім висилати пригадку тиждень наперед, після чого дзвонити день наперед, а навіть у самий день події. Я довідалась, що редактори новин роздають завдання на кожний день того ж таки дня, тому важливо нагадувати їм перед самим моментом рішень. Я також довідалась, які вони зайняті. Наприклад, репортери, що прийшли до церкви, аж до того ж ранку не знали, що тут будуть, і очевидно не поробили ніякої розвідувальної роботи, отже наша коротка інформація справді їм дуже допомогла. Вони могли її переглянути, щоб зорієнтуватись, про що йдеться в цій імпрезі, і могли мати його пізніше, коли працювали над своїми звітами у своїх бюрах. Вони також хочуть мати місцевий кольорит, отже якщо можна їм дістати місцеву особу, яка може говорити з власного досвіду, можна зацікавити засоби масової інформації. 'Мідія' справді шукає цікавих історій — мусимо тільки стати більш інтеліґентними у інформуванні про себе самих". М. Базюк фотова давати поради іншим групам у плянуванні подій, цікавих для засобів інформації.

ФКУ

Рефлексії...

(Закінчення зі стор. 2)

ми безпеки. Спираючись тільки на кількості жертв і залишаючи на боці різниці між двома режимами (німецько-гітлерівським і російсько-совєтським), сталінізм спричинив більший голокост, ніж це зробив гітлеризм" (стор. 23).

Треба дивуватися, що первісно поселені в Новому Світі американці, яких можна вважати білими автохтонами, на ділі були іміґрантами, що втекли перед переслідуванням власним урядом, і унезалежнили себе від материка, мають таке мале зрозуміння для самостійницьких аспірацій народів, поневолених ворожими режимами.

Другим провідним мотивом промовців було — ЗСА, це країна іміґрантів, яким відкрила широко двері. Тут ці іміґранти знайшли свободу, а нова батьківщина дала їм змогу добитися успіхів і внести свій вклад у життя країни. На жаль, організатори імпрез не включили в програму показів ані однієї національної групи. Сочки телевізійних фотоапаратів теж не завдали собі труду хоч спорадично звернутися в сторону різних національних ансамблів, які приготовили свої мистецькі виступи. У виборі виконавців імпрез видно було односторонність — організатори обмежилися до виконавців англосакського і семітського походження, хоч наприклад включення світової слави українського походження оперового співака баса Метрополітальної опери Павла Плішки було б великою мірою причинилося до мистецького рівня імпрез, яким, за вийнятком концерту в Центральному парку, його бракувало.

Так само відзначення заслужених одиниць з-поміж натуралізованих громадян офіційний комітет обмежив до 12 осіб. Таке неґативне ставлення до заслужених осіб із різних національних груп спонукало посадника Е. Кача відзначити медалею „Свободи" 86 іміґрантів, які своїми здібностями і працею причинилися до росту загального добра ЗСА й Ню Йорку. Поміж ними був українець генерал бриґади Богдан С.Г. Кравців.

Окремі точки програми під час відкриття і зокрема прикінцевий прощальний показ були масові, прецизно, можна сказати, майстерно виведені, але з мистецького боку були незадовільні. Вони були довгі, одноманітні, томливі, надміру гомінкі, костюми виконавців у більшості неестетичні, радше цирково-кінематографічні, співи немилі для вуха. Не дивниця, що багато місць на стадіоні „Єнків" світили пусткою.

В загальному організатори і учасники вдоволені святкуваннями, які піднесли патріотизм американського суспільства, при чому мешканці різних стейтів мали змогу пізнати себе взаємно, а це допомогло скріпити почуття єдности. Учасники — гості з різних частин ЗСА підкреслювали однозгідно ввічливість, чемність і гостинність нюйоркчан. Не було ніяких бешкетів, авантюр злочинств.